

Davacı : Siemed Tıbbi Sistemleri Elektrik Elektronik İletişim Sağlık Hizmetleri Danışmanlık Bilgisayar ve Sanayi Ticaret Ltd. Şti.

Vekili : Av. Cem ERKAT
Bayındır 1 Sokak, No:15/5 Kızılay - Çankaya/ANKARA

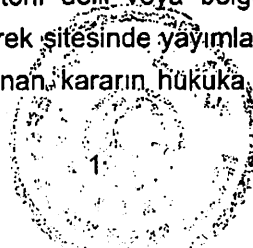
Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA

Davalı Yanında Müdahil : Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Vekili : Av. Nazmi TEKİN
Ufuk Üniversitesi Cad. Farilya İş Mrk. No:8/38, K:7
Çukurambar - Çankaya/ANKARA

Davanın Özeti : Siemens San. ve Tic. A.Ş. (Siemens)'nin, Siemens markalı tıbbi cihazların teknik servisi pazarında şifre uygulaması ve yedek parça teminindeki davranışlarıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a göre hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikâyet üzerine, adı geçen teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesine gerek olmadığı yönünde verilen Rekabet Kurulu'nun 16.03.2010 tarih ve 10-23/326-114 sayılı kararının; ihlâl olduğu belirtilen eylemlerin 1995-2009 tarihleri arasında gerçekleştiği, şikâyetin gereği gibi ele alınmadığı, Siemens'in talep edenlere servis şifresini ücreti karşılığında verdiği yönündeki ifadelerin gerçeği yansıtmadığı, 2009-2010 tarihli Kurul kararları doğrultusunda servis şifrelerinin Siemens tarafından talep edilen servis sağlayıcılara verilmesinin yalnızca Kurul kararlarına uyulduğu izlenimini vermek amacını taşıdığı, esasen Kurul kararlarının gereğinin yerine getirilmediği, bağımsız servis sağlayıcılarına yönelik sistematik ayrımcılık yapıldığı, Siemens tarafından yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmiş olduğunun Kurul tarafından tespit edilmesine rağmen bu konuda Siemens'in cezalandırılmadığı, yedek parça listelerinin yayımlanması konusunda 18.02.2009 tarihli Kurul kararının Siemens tarafından gereği gibi uygulanmadığı, yanıltıcı yöntemlerle daha az sayıda yedek parça fiyatına yer verildiği, "Tube Insurance" ürününün gerekçeli kararın aksine pazarda önemli bir etkisinin olduğu, Türkiye'de "Tube Insurance" (Tüp Güvence Sistemi) ürününün sadece müşterinin bakım onarım anlaşması alması koşulu ile satıldığı, bu durumun rekabeti olumsuz etkilediği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Davalı İdarenin Savunmasının Özeti : 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı Rekabet Kurulu kararında yer verilen yükümlülüklerin gereğinin yerine getirildiği, servis şifresiyle ilgili olarak, servis sağlayıcılarına yönelik dışlayıcı veya ayrımcı uygulamada bulunulmadığı, davacının diğer iddialarına yönelik yeterli delil veya belge bulunmadığı, Siemens'in yeterli sayıda yedek parça fiyatını güncelleyerek sitesinde yayımladığı, usulüne uygun olarak gerekli inceleme ve değerlendirme sonucu alınan kararın hüküma uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2010/3851

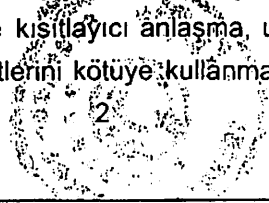
Karar No : 2014/146

Davalı İdare Yanında Müdahilin Savunmasının Özeti : 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı Rekabet Kurulu kararında yer verilen yükümlülüklerin yerine getirildiği, şikâyet konusu uygulamalara son verildiği, tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının yedek parça satışında rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir şekilde ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada bulunulmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi : Siemens'in fiyat ayrımcılığı uygulayarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiği, bu nedenle tespit edilen ihlâller nedeniyle Siemens hakkında idarî para cezası verilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; Siemens San. ve Tic. A.Ş. (Siemens)'nin Siemens markalı tıbbi cihazların teknik servisi pazarında şifre uygulaması ve yedek parça teminindeki davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'a göre hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikâyet üzerine; 1.) Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin "Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarına yönelik yedek parça" ile "Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarına yönelik servis" pazarında hâkim durumda olduğuna, 2.) Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin - Rekabet Kurulunun tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazları pazarına yönelik yaptığı önaraştırma neticesinde alınan 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı kararında yer verilen yükümlüklerin gereğini yerine getirdiğine, cihazların bakım onarımı için gerekli olan servis şifresi ile ilgili olarak, rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada bulunmadığına, Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının yedek parça satışında rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir şekilde ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada bulunduğuna yönelik yeterli delil bulunmadığına, 3.) Dolayısıyla, Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edilmediğine, bu nedenle adı geçen teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesine gerek olmadığına ilişkin olarak verilen 16.03.2010 tarih ve 10-23/326-114 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır." hükmü yer almış, Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış, Kanun'un 2. maddesinde de, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarının ve rekabeti önemli ölçüde

T.C.

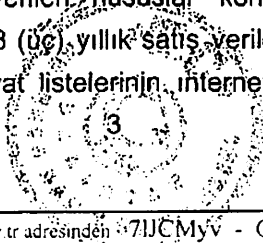
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/3851

Karar No : 2014/146

azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tesbit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına gireceği hükme bağlanmış, Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış, uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri (a-e) bentlerinde örneklemek suretiyle sayılmıştır.

Dava dosyasında, mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; davacı şirket tarafından, Siemens firmasının; Siemens markalı tıbbi cihazların teknik servisinde % 95'in üzerinde pazar payı ile hâkim durumda bulunduğu, kamu ve özel hastanelere satışını gerçekleştirdiği tıbbi cihazların garanti sürelerinin bitiminden sonraki süreçte sistemlerde uygulamakta olduğu şifre uygulaması ve yedek parça temini konusundaki tutumları ile rakip teşebbüsleri piyasanın dışına çıkarmaya yönelik eylemlerde bulunduğu, pazardaki müşterileri kendisi ile anlaşma yapan ve rakipleri ile anlaşma yapanlar şeklinde ikiye bölerek tek üreticisinin kendisinin olduğu yedek parçaların fiyatlandırmasında müşteriler arasında ayrımcılık yaptığı, bazı ürünleri sadece kendisi ile anlaşma yapan müşterilerine sunduğu, bu eylemleri ile eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar uygulamak sureti ile rakiplerini piyasa dışına itmeyi amaçladığı ileri sürülerek yapılan şikâyet üzerine, Rekabet Kurulu'nun 23.10.2008 tarih ve 08-60 sayılı kararı ile Siemens hakkında önaraştırma yapılmasına, 04.12.2008 tarih ve 08-69/1120-M(1) sayılı kararıyla da soruşturma açılmasına karar verildiği, konu ile ilgili olarak idarece re'sen yapılan başka bir önaraştırma sonucunda Rekabet Kurulu'nun 18.02.2009 tarih ve 09-07/128-39 sayılı kararı ile, tıbbi görüntüleme ve teşhis pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler tarafından; tıbbi cihazların garanti sürelerinin bitiminden sonra, cihazları satın alan müşterilerin yazılı talepte bulunması veya bu yazılı talepleri müşterilerden alan teknik servislerin yazılı başvuruda bulunması durumunda, cihazlara ilişkin şifrelerin veya bu anlama gelecek her türlü dahili sistemin firmalar tarafından mücbir sebepler haricinde, çalışma günlerinde olmak kaydıyla, 24 (yirmidört) saat içerisinde ücretsiz olarak temin edilmesi, cihaz harici takılan ve anılan cihazlara ilişkin teknik servis verilmesine olanak sağlayan aparatlar/cihazların, müşterilerin yazılı talepte bulunması veya bu yazılı talepleri müşterilerden alan teknik servislerin yazılı başvuruda bulunması durumunda, talep anından itibaren en çok 3 (üç) gün içerisinde müşteriye tesliminin yapılması, bu aparatlara ilişkin kiralama ücretlerinin, ayrımcı olmayacak şekilde ve aparatın maliyetiyle orantılı bir biçimde belirlenmesi, cihazların ilk satımı aşamasında yukarıda yer verilen hususlar konusunda müşterilerin yazılı olarak bilgilendirilmesi, tıbbi cihazların, son 3 (üç) yıllık satış verilerine dayanarak, en çok kullanılan 100 (yüz) yedek parçanın güncel fiyat listelerinin internet ortamında herkesin ulaşabileceği

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/3851
Karar No : 2014/146

şekilde ilân edilmesi, müşterilerden ve rakip servis sağlayıcılardan gelen yedek parça fiyat taleplerinin en geç 3 (üç) iş günü içerisinde cevaplandırılması, yedek parça satışında rakip servis sağlayıcılara ve onların müşterilerine yönelik, objektif kriterlere dayanmayan ayrımcı uygulamalar yapılmaması, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağıın söz konusu teşebbüslere bildirilmesi hususlarında aynı Kanunun 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazısı gönderilmesine karar verildiği, Siemens'in bakım onarım için daha önce bedeli karşılığında verdiği şifreleri bedelsiz olarak vermeye başladığı, şifre taleplerinin süresi içinde cevaplandırıldığı, bu hükümlerle ilgili olarak cihaz satış sözleşmelerine açıklayıcı hükümler eklendiği ve anılan karara uyulduğu, daha önceki dönemde ise, Rekabet Kurulu'nun 28.10.2005 tarih ve 05-75 sayılı kararında, şifre uygulamalarının gerekçesi olarak cihazların ehil olmayan kişilerce tamir edilmesi ve böylelikle hastalara, kullanıcılara, çevreye ve cihaza zarar verilmesini önlemek ve telif haklarını korumak amacıyla yapıldığı iddiasının yerinde bulunarak Siemens Tıp Çözümleri'nin şifreyi belli bir meblağ karşılığında kullanılabileceğinden bahisle, şifre uygulamasının bu aşamada bir ihlal teşkil etmediğinin belirtilmiş olması karşısında, Siemens tarafından 18.02.2009 tarihine kadarki süreçte cihazlarına şifre uygulaması ve bunun bedeli mukabilinde verilmesinin bu dönem açısından bir ihlal unsuru taşımadığı, fiyatların internet ortamında yayınlanması yükümlülüğünün Siemens tarafından yerine getirildiği, yedek parça fiyatlarının ilânı konusunda herhangi bir sorunun bulunmadığı, fiyatların sistemli bir şekilde ve servis piyasasındaki rakiplere yönelik ayrımcı uygulamalar bulunduğuna ilişkin yeterli bilgi, belge ve delile ulaşılamadığı, cihazlarda kullanılan tüplerin normal satış fiyatı yerine bundan çok daha düşük bir bedelin her yıl ödenmesi karşılığında gerektiğinde firma tarafından değiştirilmesi opsiyonunun satın alınması uygulamasının rakipleri dışlama amacına yönelik olmadığı, Siemens'in ihlal iddialarına mesnet teşkil eden uygulamalara son vermeye başladığı, halihazırda Siemens'in yedek parça satışı konusundaki uygulamalarının bir ihlal teşkil etmediği, adı geçen teşebbüs tarafından 18.02.2009 tarihli Kurul kararı ile verilen ve sektöre yönelik getirilen yükümlülükler uyulduğu anlaşılmakta olup; bu nedenle tesis edilen dava konusu Rekabet kurulu kararında hukuka aykırılık saptanmamıştır.

Davacının diğer iddiaları ise, dava konusu işlemi kusurlandırıcı mahiyette görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 28.01.2014 tarihinde, davacı vekili Av. Cem Erkat'ın ve davalı idare temsilcisi Mehmet Özden'in ve davalı yanında müdahil vekili Av. Nazmi Tekin'in geldikleri, Danıştay Savcısı'nın

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/3851
Karar No : 2014/146

hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava; Siemens'in, Siemens markalı tıbbi cihazların teknik servisi pazarında şifre uygulaması ve yedek parça teminindeki davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'a göre hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikâyet üzerine; adı geçen teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesine gerek olmadığı yönünde verilen Rekabet Kurulu'nun 16.03.2010 tarih ve 10-23/326-114 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının; mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetimleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş; 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlarının, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına gireceği kurala bağlanmış; 27. maddesinin (a) bendinde ise, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hâlinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; anılan maddede, bu hâller tadadi olarak:

"a) Ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayırimcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım-satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

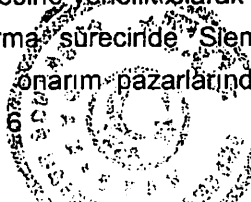

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/3851
Karar No : 2014/146

d) Belirti bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması." olarak sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, Siemens'in, Siemens markalı tıbbi cihazların teknik servisinde % 95'in üzerinde pazar payı ile hâkim durumda bulunduğu, kamu ve özel hastanelere satışını gerçekleştirdiği tıbbi cihazların garanti sürelerinin bitiminden sonraki süreçte sistemlerde uygulamakta olduğu şifre uygulaması ve yedek parça temini konusundaki tutumları ile rakip teşebbüsleri piyasanın dışına çıkarmaya yönelik eylemlerde bulunduğu, pazardaki müşterileri kendisi ile anlaşma yapan ve rakipleri ile anlaşma yapanlar şeklinde ikiye bölerek tek üreticisinin kendisinin olduğu yedek parçaların fiyatlandırmasında müşteriler arasında ayrımcılık yaptığı, bazı [tube insurance (tüp güvence sistemi) ve evolve gibi] ürünleri sadece kendisi ile anlaşma yapan müşterilerine sunduğu, bu eylemleri ile eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar uygulamak suretiyle rakiplerini piyasa dışına itmeyi amaçladığı belirtilerek, anılan iddiaların 4054 sayılı Kanun çerçevesinde değerlendirilmesini istemesi üzerine yapılan önaraştırma sonucu hazırlanan önaraştırma raporunun 04.12.2008 tarih ve 08-69 sayılı Kurul toplantısında görüşülmesi sonucunda 08-69/1120-M(1) sayı ile Siemens hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği; soruşturma sonucu alınan dava konusu Kurul kararında özetle; ilgili ürün pazarlarının "tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazları pazarı (birincil pazar)", "Siemens markalı tıbbi teşhis ve görüntüleme cihazlarına yönelik servis" ve "Siemens markalı tıbbi teşhis ve görüntüleme cihazlarına yönelik yedek parça" pazarı olarak belirlendiği, ilgili coğrafi pazarın ise "Türkiye" olarak kabul edildiği, yapılan hâkim durum değerlendirmesi sonucunda, cihazın ömrü süresince kullanılan yedek parça ve teknik servisin toplam maliyetinin cihazın maliyetine oranının düşük olması, yedek parça fiyatlarına ilişkin bilginin şeffaf olmaması, toplam sahiplik maliyetinin özellikle kamu hastaneleri tarafında hesaplanmıyor olması, bu hesaplamanın önünde hukuki belirsizliğin bulunması, ikincil ürünlerin fiyatının artması hâlinde başka marka cihaza geçişteki maliyetlerin yüksekliği, kilitlemiş ve yeni müşteriler arasında fiyat farklılaştırması imkânının mevcut olması sebepleriyle Siemens'in kendi markasını taşıyan cihazların ardıl pazarlarında iktisadi parametreleri belirleyici güce ulaşabildiği ve "Siemens markalı tıbbi teşhis ve görüntüleme cihazlarına yönelik yedek parça" ile "Siemens markalı tıbbi teşhis ve görüntüleme cihazlarına yönelik servis" pazarlarında hâkim durumda olduğu sonucuna varıldığı, Kurul tarafından tıbbi cihazlardaki şifre uygulamasına yönelik iddialar değerlendirildiğinde; Siemens'te elde edilen bazı bilgi ve belgelerin, Siemens'in şifre politikası ile rakip servis sağlayıcıların piyasadaki davranışlarını zorlaştırıp zorlaştırmadığı ve bu şekilde bilinçli bir strateji yürütüp yürütmediğinin değerlendirilmesine yönelik olarak incelendiği, hem 18.02.2009 tarihli karar kapsamında, hem de soruşturma sürecinde Siemens'in, Siemens markalı cihazlara yönelik yedek parça ve bakım onarım pazarlarında, cihazlarında uyguladığı

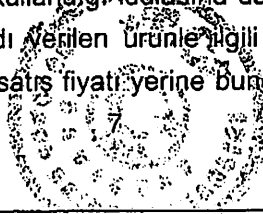
T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2010/3851

Karar No : 2014/146

şifreleri ücreti mukabilinde de olsa servis sağlayıcılara verdiği, bu nedenle Siemens markalı görüntüleme ve teşhis cihazlarının ardıl pazarlarının oluşabildiği ve dolayısıyla diğer bazı rakip cihaz üreticilerine kıyasla daha yoğun bir rekabetle karşılaşabildiğinin görüldüğü, Kurul'un 18.02.2009 tarihli kararında, da cihazlarına şifre uygulayan Siemens'in de içinde bulunduğu tıbbi görüntüleme ve teşhis pazarındaki teşebbüslere bu şifreleri belirli şartlar çerçevesinde rakip servis sağlayıcılarına açmaları hükmü getirildiği, fakat Siemens'in dışındaki teşebbüslerle ilgili herhangi bir şikâyete ya da yazılım şifresinin talep edilmesine rağmen verilmemesi gibi uygulamalara rastlanmadığından sormaya gerek görülmediği, Rekabet Kurulu'nun 18.02.2009 tarihli kararı öncesinde cihazlarında şifre uyguladıkları tespiti yapılan sektördeki bu teşebbüslerin, Rekabet Kurulu'nun kararı sonrasında bu şifrelerin verilmesi yönünde çalışmaları başlatarak Kurul'un bu kararına uyum gösterdiği, 28.10.2005 tarihli Kurul kararında ise Siemens'in cihazlarında şifre uygulaması ve bu şifreyi ücreti mukabilinde vermesi hususuna Kurul tarafından cevaz verildiği; bu Kurul kararı nedeniyle Siemens'in, hakkındaki sormaya kadar bu uygulamasının rekabet sorunu yaratmadığı düşüncesine sahip olduğu; ancak 18.02.2009 tarihli Kurul kararı ile şifrelerin bedeli mukabilinde verilmesinin rekabet üzerinde çeşitli riskler doğurduğu tespit edilerek, şifrenin bedelsiz verilmesi gerektiğinin belirtildiği, bu hususa diğer teşebbüsler gibi Siemens'in de uyduğu, dolayısıyla 28.10.2005 tarihli Kurul Kararı'nın Siemens'e şifrelerini bedeli mukabilinde verebilme imkânı tanınması ve 18.02.2009 tarihli Kurul kararında yer verilen şifre konusundaki yükümlülükleri Siemens'in uyum göstererek, Kurul ile olumlu bir işbirliği hâlinde şifre konusunda yapıcı düzenlemelere gitmesi ve rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir ayırıcı veya dışlayıcı uygulamada bulunduğuna yönelik ciddi deliller bulunmaması nedeniyle Siemens'in, şifre uygulamaları dolayısıyla cezalandırılmasının uygun olmayacağı sonucuna ulaşıldığı; yedek parça ve servis pazarındaki uygulamasına yönelik iddiaların değerlendirilmesi sonucunda ise; sormaya esnasında bu konuda Siemens'in sormaya heyetiyle işbirliği içinde hareket etmesi ve 18.02.2009 tarihli Kurul kararından sonra vakit geçirmeden belirtilen hususlara uyulması, ilk aşamada ilân edilmeyen X-ışın tüpü fiyatlarının da ilân edilmeye başlanması göz önüne alındığında, fiyatların ilânı konusunda Siemens'in Rekabet Kurulu'nun aldığı karara uyumlu hareket ettiğinin görüldüğü, geline nokta yedek parça fiyatlarının ilânı konusunda bir sorun kalmadığı, sormaya aşamasında Siemens'in, sektörel önaraştırma sonucunda alınan 18.02.2009 tarihli kararda bu konuda getirilen kritere uyarak fiyat taleplerine üç işgünü içinde cevap vermeye başladığı, REP uygulaması için Siemens ile bir bakım anlaşması şartının olmadığı, sadece montajın Siemens mühendisleri tarafından yapılması şartının bulunduğu, bu şartın da sormaya sürecinde Siemens Almanya ile yapılan görüşmeler sonrasında kaldırıldığı belirtilmiştir, sormaya döneminde Siemens'in REP parça fiyatlarını ilân etmeye başladığı ve rakiplere de REP opsiyonu sunulduğunun tespit edildiği, Siemens'in yedek parça pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasına dayanak olan bir diğer hususun Tube Insurance (Tüp Güvence Sistemi) adı verilen ürünle ilgili olduğu; Tüp Güvence Sistemi'nin, cihazlarda kullanılan tüplerin, normal satış fiyatı yerine bundan çok daha düşük bir bedelin her

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE****Esas No : 2010/3851****Karar No : 2014/146**

yıl ödenmesi karşılığında, gerektiğinde firma tarafından değiştirilmesi opsiyonunun satın alınması olduğu; bu uygulama kapsamında tıbbi görüntüleme ve teşhis pazarının bir bölümünü oluşturan CT'lerde (bilgisayarlı tomografi) kullanılan tüplerin güvence altına alındığı, bu müşterilerle "parça ve tüp dâhil bakım anlaşması" imzalandığı, tüp dâhil olmadığına 40.000 Avro civarında olan anlaşma bedelinin, tüp dâhil olduğunda yıllık 65.000 Avro olarak belirlendiği, ilgili uygulamanın, Siemens tarafından bakım-onarım hizmeti verilen hastane ve cihazların sayısı da göz önünde bulundurulduğunda, piyasayı bozucu etkisinin çok sınırlı olduğu, Siemens'in tüp güvence sistemini piyasayı manipüle etmek ve rakipleri dışlamak amacıyla kullandığına dair yeterli delilin bulunmadığı ve son olarak, Siemens'in Rekabet Kurulu tarafından ihlâl tespit edilmesi hâlinde bu uygulamadan vazgeçebileceği taahhüdü dikkate alındığında, bu uygulama nedeniyle 4054 sayılı Kanun anlamında bu aşamada bir ihlâl oluşmadığının değerlendirildiği, soruşturma raporunda yer verilen ayrımcı uygulamalar içeren örneklere ilişkin Siemens'in birinci ve ikinci yazılı savunma ile getirdiği açıklamalardan hareketle rakip servis sağlayıcılarına yönelik sistemli bir ayrımcılık veya dışlayıcılık sonucuna ulaşmanın mümkün olmadığı, bu örneklerin ve diğer şikâyet konusu iddiaların soruşturma açılmasını gerektirecek kadar ciddi bulunmuş olsa da, gerek soruşturma sürecinde bunları destekleyecek yeni verilere ulaşılamaması, gerek savunmalar ile birlikte daha önce ihlâl olabileceği değerlendirilen hususlara makul gerekçeler getirilmesi, Siemens'in ihlâl iddialarına mesnet teşkil eden uygulamalara son vermeye başlaması, regülasyon belirsizliğinin sona ermemiş olması ve bu konunun sadece rekabet hukuku kapsamında ele alınmasının zorluğu gibi hususlar bir arada değerlendirildiğinde, hâlihazırda Siemens'in yedek parça satışı konusundaki uygulamalarının bir ihlâl teşkil etmediği, adı geçen teşebbüs tarafından 18.02.2009 tarihli Kurul karar ile verilen ve sektöre yönelik getirilen yükümlülüklerle de uyulduğunun anlaşıldığı, sonuç olarak; Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, "Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarına yönelik yedek parça" ile "Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarına yönelik servis" pazarında hâkim durumda olduğuna, Siemens'in Rekabet Kurulu'nun tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazları pazarına yönelik yaptığı önaraştırma neticesinde alınan 18.02.2009 tarih ve 09- 07/128-39 sayılı kararında yer verilen yükümlülüklerin gereğini yerine getirdiğine, cihazların bakım onarımı için gerekli olan servis şifresi ile ilgili olarak, rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada bulunmadığına, Siemens markalı tıbbi görüntüleme ve teşhis cihazlarının yedek parça satışında rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir şekilde ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada olduğuna yönelik yeterli delil bulunmadığına, dolayısıyla, Siemens tarafından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edilmediğine, bu nedenle adı geçen teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesine gerek olmadığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

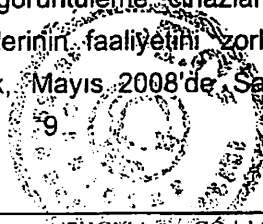
Rekabet hukukunda; eşit durumdaki alıcılara eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek ayrımcılık yapılması hâkim durumun kötüye kullanılması hâllerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bağlama anlaşmaları da aynı şekilde hâkim durumun kötüye kullanılması riskini taşıyan anlaşmalar olup, genellikle, bir ürünü (bağlayan ürün) hâkim

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/3851
Karar No : 2014/146

durumdaki teşebbüsten satın alan müşterilerin bir başka ürünü (bağlı ürün) de aynı teşebbüsten almasını gerektiren durumları ifade etmektedir. Bağlama, çoğu durumda rekabeti kısıtlayıcı sonuçları olmayan, yaygın, ekonomik hayatın olağan akışıyla uyumlu, ticari bir uygulamadır. Ancak, hâkim durumdaki bir teşebbüsün bağlı ürün pazarında piyasa kapamaya yol açarak tüketicilere zarar vermesi de mümkündür. Zira bağlama yoluyla hâkim durumdaki teşebbüs, bağlı pazardaki rakipleri için potansiyel müşterilerin sayısını azaltarak var olan rakiplerini pazar dışına itebilmekte ve yeni giriş engelleri oluşturabilmektedir. Bu bağlamda, öncelikle Siemens'in kendi markası altında bulunan tıbbi cihazların yedek parçalarındaki hâkim durumdan faydalanarak müşterilerine ve rakip servis sağlayıcılara yönelik bazı ayrımcı uygulamalara gidip gitmediğinin, şikâyetle ilgili olarak, Kanun'un 6. maddesi kapsamında rekabete aykırılık teşkil eden davranışlarının bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Olayda, 28.10.2005 tarihli Kurul Kararı'nın Siemens'e şifrelerini bedeli mukabilinde verebilme imkânı tanınması nedeniyle bu tarihten önceki eylemlere Kurul tarafından izin verildiğinin kabul edilmesi ve 18.02.2009 tarihli Kurul kararında yer verilen şifre konusundaki yükümlülüklerle Siemens'in uyum göstererek, Kurul ile olumlu bir işbirliği hâlinde şifre konusunda yapıcı düzenlemelere gitmesi ve rakip servis sağlayıcılara yönelik sistemli bir ayrımcı veya dışlayıcı uygulamada bulunduğuna yönelik ciddi deliller bulunmaması nedeniyle Siemens'in, şifre uygulamaları dolayısıyla cezalandırılmaması yerindedir.

Öte yandan; dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Siemens'in tıbbi cihazların bakım ve onarım hizmetinin verilebilmesi için gerekli olan yedek parçaların satışında diğer servis firmaları aleyhine objektif kriterlere dayanmayan ayrımcılık yaptığı ve yedek parça satışını servis satışına bağlama amacı güttüğü görülmüştür. Şöyle ki, Siemens yedek parça pazarının genelinde olduğu gibi sigorta kapsamına dâhil tüpler pazarında da hâkim durumda olduğundan, bu tüplerin yıllık sabit bir bedel karşılığı yenilenmesinin ürünü olan tüp , güvencesinin de tek sağlayıcısı olduğu, Siemens tarafından bu ürünün alınması için bağlanan ürün için bakım onarım anlaşmalarının (BOA) da yapılması şartı getirildiği, Tube Insurance kapsamındaki tüpleri kullanan hastanelerin büyük bölümünün Siemens ile bakım onarım anlaşması yaptığı, yani pazarın önemli bir bölümünü kapattığı, son olarak, BOA ile tüp fiyatı arasında bir bağlantı olmadığı, yani paket fiyat indiriminin makul bir ekonomik veya ticari gerekçesinin bulunmadığı, ayrıca burada iki ürünü ayrı ayrı da satın alma olanağı tanınmadığı, yani yapılanın sadece paket indirimi olanağı tanımaktan ibaret olmadığı, iki ürünün bir arada satışının ekonomik olarak neredeyse zorunlu tutulduğu anlaşılmaktadır. Dosyaya sunulan belgeler ortaya koymaktadır ki Siemens; tek üreticisi olduğu belirli yedek parçaların satışında, kendisiyle BOA yapan müşterilere sırf bu nedenle önemli indirimler sağlayarak ve tüp güvence sistemi ürününün arzını yalnızca BOA yapılması şartına bağlayarak, yedek parça pazarındaki hâkim durumunu teşhis ve görüntüleme cihazlarının servis pazarında kötüye kullanmakta ve servis pazarındaki rakiplerinin faaliyetini zorlaştırmaktadır. Siemens'in bu konudaki eğilimini ortaya koyan bir örnek, Mayıs 2008'de Sağlık Bakanlığı Mardin Devlet

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/3851
Karar No : 2014/146

Hastanesi'ne verilen Dura 352-MV x-ışın tüpü fiyat teklifidir. Söz konusu teklifi içeren proforma faturada bahsi geçen Tüpün on-call fiyatı 51.000 Euro, parça hariç bakım anlaşması yapılması durumunda 48.000 Euro, parça dahil anlaşma yapılırsa 46.000 Euro olarak belirlenmiştir. Bu ve işlem dosyasında tespit edilen diğer örnekler Siemens'in ayrımcı fiyat uygulamaları ve bağlama yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiği kanaati oluşturduğundan, tespit edilen ihlâller nedeniyle Simens hakkında idarî para cezası verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu durumda, Siemens'in 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâli niteliğindeki davranışları dikkate alınarak anılan teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesi gerekirken, Siemens tarafından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edilmediği ve bu teşebbüs hakkında idarî para cezası verilmesine gerek olmadığı yönünde verilen dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu 16.03.2010 tarih ve 10-23/326-114 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline, ayrıntısı aşağıda gösterilen 156,75-TL yargılama gideri ile yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 3.000-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacı şirkete verilmesine, 45,00-TL posta gideri ile 26,25-TL müdahil harcının davalı idare yanında müdahil şirket üzerinde bırakılmasına, posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi hâlinde davacı ile davalı idare yanında müdahil şirkete iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay idarî Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 28.01.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	H. Neşe	Ahmet	Dr. Hasan	Hamza
ÖZGÜR	SARI	EĞERCİ	GÜL	EYİDEMİR

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı : 26,25.-TL
Karar Harcı : 35,50.-TL
Posta Gideri : 95,00.-TL
Toplam :156,75.-TL

Müdahilin Yargılama Giderleri:

Müdahil Başvuru Harcı : 26,25.-TL
Posta Gideri : 45,00.-TL
Toplam : 71,25.-TL

